ROZWÓJ FIZYCZNY DZIECKA (wg Kamieni Milowych)		
WIEK	MOTORYKA DUŻA	MOTORYKA MAŁA
Noworodek 	• Odruch Moro. Jest to reakcja na niespodziewany bodziec np. głośny dźwięk, gwałtowny ruch, nagłe zapalenie światła. Polega na energicznym wyrzuceniu rączek na boki a następnie przyciągnięciu ich z powrotem do siebie. Odruch ten pojawia się wtedy, gdy dziecko się czegoś wystraszy i chce to zasygnalizować opiekunowi. Zanika ok. 5 miesiąca życia • Odruch podparcia. Dziecko należy unieść pionowo, chwytając pod pachami i oprzeć stopami o podłoże. W takiej pozycji dziecko prostuje nogi, tułów i głowę i przez chwilę podtrzymuje znaczną część ciężaru ciała. Odruch zanika maksymalnie do końca 4 miesiąca życia. • W pozycji leżącej na plecach dziecko ma lekko zgięte rączki i nóżki. • Odruch Babińskiego. Polega na odgięciu do góry dużego palca u stopy jako reakcja na przeciągnięcie ręką po stopie maluszka (od pięty do palców). Około 6 – 7 miesiąca życia zostaje zastąpiony odruchem podeszwy (zawijanie palców w stronę podeszwy).	• Odruch chwytny. Noworodek mocno zaciska rączę wokół przedmiotu dotykającego wewnętrznej części dłoni dziecka.
2 miesiące 	• Dziecko unosi głowę do 45° w leżeniu na brzuchu.	• Dziecko trzyma włożoną do ręki grzechotkę.

4 miesiące 	• Odruch toniczno – szyjny. Kiedy dziecko leży na wznak obraca główkę na jedną stronę, wtedy rączka po tej samej stronie się prostuje, podczas gdy druga pozostaje zgięta. Zanika ok. 3-4 miesiąca życia. • Dziecko delikatnie unosi klatkę piersiową podczas leżenia na brzuchu.	• Dziecko składa dłonie na wysokości brzuszka podczas leżenia na plecach. • Dziecko leżąc na wznak wyciąga proste ramiona w kierunku grzechotki. • Dziecko sięga po grzechotkę, chwyta ją i trzyma.
6 miesięcy 	• Dziecko podciąga się do siadu. • Siedzi z podparciem z tyłu.	• Dziecko potrząsa grzechotką. • Trzyma klocek między dłońmi. • Trzyma po jednym klocku w każdym ręku. • Chwyt łokciowo – dłoniowy, czyli dziecko chwyta przedmiot palcami od strony łokcia, może go podnieść i przenieść do siebie (ale przedmiot ściśle przylega do nasady dłoni i nie ma możliwości przesunięcia nim po dłoni). • Chwyt promieniowo – dłoniowy (palce: wskazujący, środkowy oraz kciuk trzymają przedmiot, a pozostałe palce są zgięte i stabilizują chwyt.

9 miesięcy 	• Dziecko siedzi stabilnie. • Dziecko przekręca się zarówno z brzucha na plecy jak i z pleców na brzuch.	• Dziecko przenosi przedmioty. • Chwyt promieniowo – palcowy (w przeciwieństwie do wcześniejszych chwytów przedmiot jest utrzymywany bardziej w obszarze palców a nie wnętrza dłoni. Kciuk pracuje w opozycji do pozostałych paluszków. Przy chwytaniu jest widoczna przestrzeń pomiędzy przedmiotem a wnętrzem dłoni).
1 rok 	• Dziecko siada stabilnie. • Dziecko raczkuje. • Dziecko podciąga się do pozycji stojącej. • Dziecko chodzi trzymane za jedną rękę. • Dziecko łapie toczącą się piłkę.	• Dziecko samo trzyma butelkę. • Spontanicznie, podczas zabawy, wrzuca klocek do kubeczka/miseczki. • Chwyt pęsetkowy, czyli dziecko chwyta przedmioty opuszkami palców kciuka i palca wskazującego lub kciuka i palca środkowego.

1,5 roku 	• Wstaje i stoi stabilnie. • Samodzielnie chodzi . • Potrafi wejść i zejść po schodach trzymając się poręczy.	• Wkłada klocki o odpowiednich kształtach do odpowiadających im otworów w sorterze. • Ustawia wieżę z 2 lub 3 klocków. • Bazgrze po kartce trzymając kredkę w zaciśniętej pięści. • Potrafi samo zjeść (paluszkami).
2 lata 	• Biega • Skacze • Kopie • Rzuca piłkę znad głowy na odległość ok. 1 m. • Wchodzi po schodach krokiem dostawnym (na stopień stawia jedną nóżkę potem na ten sam stopień dostawia drugą nóżkę), bez poręczy	• Przerysowuje linie pionowe. • Ustawia wieżę z 6 klocków. • Je samodzielnie łyżką. • Pomaga się ubrać (np. samo wkłada rączkę do rękawa przy zakładaniu bluzki).
3 lata 	• Pedałuje na rowerku trójkołowym. • Schodzi po schodach krokiem dostawnym (na stopień stawia jedną nóżkę potem na ten sam stopień dostawia drugą nóżkę), bez poręczy. • Wchodzi po schodach krokiem naprzemiennym(na stopień stawia jedną nóżkę potem na następny stopień stawia drugą nóżkę), bez poręczy.	• Przerysowuje linie poziome i kółka. • Buduje wieżę z 10 klocków. • Dobrze posługuje się łyżką i widelcem. • Pije z otwartego kubka. • Samodzielnie zdejmuje skarpetki i buty. • Potrafi się rozebrać • Sygnalizuje potrzeby fizjologiczne (oddawanie moczu i stolca).

• 4 la ta 	• Przeskakuje z nogi na nogę. • Skacze w różnych kierunkach (do tyłu, do przodu, w bok). • Kopie i rzuca piłkę. • Łapie piłkę przedramionami, dociskając ją do siebie. • Idzie do tyłu wzdłuż linii • Wchodzi i schodzi po schodach krokiem naprzemiennym (na stopień stawia jedną nóżkę potem na następny stopień stawia drugą nóżkę), bez poręczy.	• Przerysowuje krzyżyki • Rysuje w ograniczonym polu (potrafi zmieścić się między dwoma liniami np. proste labirynty). • Rysuje prosty schemat człowieka składający się co najmniej z 4 elementów. • Tnie papier na pół • Samodzielnie zakłada i zdejmuje ubranka bez guzików. • Pojawiają się umiejętności samoobsługowe (korzystanie z toalety, mycie zębów, czesanie włosów itp.).
5 lat 	• Dziecko łapie piłkę w dłonie. • Utrzymuje równowagę na jednej nodze przez co najmniej 10 s. • Robi przysiady. • Przeskakuje przedmioty.	• Dziecko przerysowuje kwadraty. • Rysuje sylwetki osób składające się z co najmniej 10 elementów. • Koloruje pomiędzy liniami. • Pojawia się trójpalcowy chwyt ołówka/ kredki.

Opracowała
Izabela Sudowska
psycholog

Zdjęcia chwytów pochodzą ze strony: https://kreatywnewrota.pl/porozmawiajmy-o-rozwoju-i-rodzajach-chwytow-u-dzieci gdzie można znaleźć jeszcze więcej informacji na temat rozwoju i rozwoju chwytów u dzieci

Zdjęcia dzieci pochodzą z Internetu